

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Jesus, öppna du vårt öra när vi kommer för att höra vad i dag du till oss säger om allt som i dig vi äger!

Gör oss alla för dig stilla, låt oss ej din nåd förspilla, som du oss ånyo bjuder när ditt budskap till oss ljuder! Amen.

Tema: *Den förkastade Medlaren*. Text: Joh 8:46–59.

[Jesus sade:] 46 Vem av er kan visa att jag skulle ha syndat? Om jag talar sanning, varför tror ni mig inte? 47 Den som är av Gud lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte är av Gud."

48 Judarna svarade: "Visst har vi rätt när vi säger att du är samarier och besatt av en ond ande?" 49 Jesus svarade: "Jag är inte besatt. Jag ärar min Far, och ni vanäras mig. 50 Jag söker inte min egen ära, men det finns en som söker den och som dömer. 51 Jag säger er sanningen: Den som bevarar mitt ord ska aldrig någonsin se döden."

52 Judarna sade: "Nu vet vi att du har en ond ande. Abraham dog och likaså profeterna, och du säger: Den som bevarar mitt ord ska aldrig någonsin smaka döden. 53 Är du större än vår far Abraham? Han dog, och profeterna är döda. Vem tror du att du är?" 54 Jesus svarade: "Om jag ärar mig själv är min ära ingenting värd. Det är min Far som ärar mig, han som ni kallar er Gud. 55 Ni känner honom inte, men jag känner honom. Om jag sade att jag inte kände honom, skulle jag vara en lögnare som ni. Men jag känner honom och bevarar hans ord. 56 Abraham, er far, jublade över att få se min dag. Han såg den och gladdes sig." 57 Judarna sade: "Du är inte femtio år än, och Abraham har du sett!" 58 Jesus svarade: "Jag säger er sanningen: Jag Är, innan Abraham fanns."

59 Då tog de upp stenar för att kasta på honom, men Jesus drog sig undan och lämnade tempelplatsen.

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Tiden när Jesus skulle lida och dö närmade sig. Johannes berättar i kap 7–11 om hans verksamhet i Judeen och Jerusalem under de sista månaderna, från lövhyddohögtiden ungefär i oktober och sedan under tempelinvigningshögtiden. Den här tiden kännetecknas av hårda ordstrider med fariseerna och de skriftlärdade. De var fast beslutna att döda honom. De var en dödspatrull som sökte efter en möjlighet att ta livet av honom. Men hans tid hade ännu inte kommit i det här skedet. Vår text ingår i ett avsnitt med sådana strider. I början av sin verksamhet hade Jesus inte velat avslöja vem han var, och han förbjöd ofta dem som han botade att säga något. Men nu säger han det öppet, och det leder till anklagelser om hädelse. Därför tänkte man stena honom, men Jesus lyckades undkomma. Tiden hade ännu inte kommit – den dag när Gud hade bestämt att han skulle fullborda sitt frälsningsverk.

Det finns mycket att säga om den här texten, men jag vill koncentrera mig till att behandla två teser. Den första är en antites till den andra tesen.

Att inte bevara Guds ord är död

För att bevisa den här tesen måste vi först säga något om döden. Bibeln, och särskilt Johannes, talar om motsatsparet liv och död i tre betydelser.

Liv är gemenskap med Gud och hans välsignelser. Död är skilsmässa från Gud och hans välsignelser.

Man kan vara död i tre avseenden:

- 1) Död i *kroppslig* mening. Då är man skild från Guds timliga välsignelser, välsignelsen att leva fysiskt, det som vi vanligen tänker på med ordet leva.
- 2) Död i *andlig* betydelse. Det betyder att man är skild från Guds andliga välsignelser, dvs man har inte gemenskap med Gud och hans Son, Jesus Kristus. Vi kallar det otro.
- 3) Den *eviga* döden: förtappelsen, som de som inte har levt andligt skickas till på domedagen.

När Gud sa till de första människorna i paradiset: "Ät inte av den [den förbjudna frukten] och rör inte vid den, för då kommer ni att dö", då handlade det om den andliga döden.

Adam och Eva föll inte ner döda genast när de hade ätit. Däremot inträffande många svåra följder direkt: deras relation till Gud förstördes, för de gömde sig för honom, deras relation till varandra skadades så att de skyllde på varandra, och deras relation till skapelsen förstördes. Det berodde på att de redan hade kommit in i otrons tillstånd, de var bortvända från Gud.

Adam och Eva hade fått Guds ord, men de bevarade inte Ordet utan var olydiga. Därför dog de andligt. Och långt framme i tiden skulle de också dö kroppsligt.

Judarna hade Guds ord: Mose och profeterna. De trodde att de hade liv genom dem. De räknade med att de genom att vara noggranna att hålla allt som Mose hade föreskrivit, och som de äldste enligt traditionen hade lagt till i de äldstes stadgar, skulle leva inför Gud. Men deras hjärtan var inte med. De sökte sin rättfärdighet i lagen men det räckte inte till. De bevarade inte Ordet, de förvrängde det genom sina mänskliga stadgar. De förstod inte Skriftens ord om Messias, som skulle fullborda det som Mose hade sagt, han som skulle offras för deras, och hela världens synder.

De hörde Jesu undervisning, men de lyssnade inte och de förstod inte. De såg bara en människa, som hade kommit från Galileen. De kallade honom en samarier och beskyllde honom att vara besatt av en ond ande. De förkastade Jesus, Medlaren. De vägrade tro att han var av Gud, Guds Son av evighet. De var lögnens barn. Det hade redan Johannes Döparen sagt om dem: *Huggormsyngel! Börja inte säga inom er: Vi har Abraham till far* (Luk 3:7f).

Det samma sa Jesus också (Joh 8:44): *Ni har djävulen till far*. Därför var de döda i andlig mening, och deras slutmål var den eviga döden.

Dessa judar, skriftlärdar och fariseer, vanärade Gud som de trodde sig ära, för de hånade Jesus, Guds Son. Den som inte ärar Jesus ärar inte heller Fadern, för Jesus är ett med Fadern. Det var den sanningen som var så svår att

smälta. Hur skulle han som var en timmerman från Galileen kunna påstå sig vara Guds Son? Och så kommer han och påstår att han *Är för-rän Abraham var till!* Det är ju höjden av hä-delse.

De skriftlärdar och fariseerna stod där med honom och samtalade med honom. Men de förkastade honom. Johannes beskriver deras otro (1:11f):

11 Han kom till det som var hans eget, och hans egna tog inte emot honom.

Att förakta honom och hans ord är livsfarligt. Då hamnar vi i samma sällskap som de skriftlärdar som var djävulens barn. Dessa lärda hade Skriftens undervisning om Messias. En annan gång stoppade Jesus till deras munnar med en fråga. Det var när han talade med dem sista gången i templet, enligt Matt 22:42–45:

41 Medan fariseerna var samlade frågade Jesus dem: 42 "Vad tänker ni om Messias? Vems son är han?" De svarade honom: "Davids." 43 Då sade han till dem: "Hur kan då David genom Anden kalla honom Herre och säga: 44 Herren sade till min Herre: Sätt dig på min högra sida tills jag lagt dina fiender under dina fötter. 45 Om nu David kallar honom Herre, hur kan han då vara Davids son?"

De kunde inte svara. Ändå hade de lärt sig att Messias som profeterna talat om skulle vara Gud själv. Profeterna hade förutsagt att Gud själv skulle komma till dem, han skulle bli deras herde, han skulle ge sitt liv för dem. Men när han kom och stod bland dessa lärda som visste allt detta trodde de inte. De bevarade inte Guds ord. De var andligen döda.

Så är det också med dem som i dag förnekar och förringar Gud ord. De kan ha ett namn om sig att vara kristna. De kan ha höga ämbeten, de kan vara präster, kyrkoherdar och biskopar, men om de inte bevarar Guds ord är de döda. Dem ska vi inte lyssna till. De har samma ormgift i sig som de skriftlärdar på Jesu tid.

Att bevara Guds ord är liv

Jesus hade Guds ord. Han var själv Ordet. Han är av begynnelsen, före Abraham. Han är den Evige, som använder det Heliga Namnet om sig: *Jag Är*. Det är i honom som Livet finns, han är själv Livet, Livsfursten. Johannes beskriver honom så högtidligt och stort i början av sitt evangelium:

1 I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. 2 Han var i begynnelsen hos Gud. 3 Allt blev till genom honom, och utan honom blev ingenting till av det som är till. 4 I honom var liv, och livet var människornas ljus.

Detta Ord hade nu kommit till världen och skapat liv där det förut varit död. Han stod där bland de judiska skriftlärda, men de förkastade honom. Men om dem som lyssnar och bevarar hans ord säger Johannes (Joh 1:12):

Men åt alla som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn.

Där man tror på Jesus, där finns livet. Jesus säger enligt Joh 5:24:

Jag säger er sanningen: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet.

Och strax därefter undervisar han om uppvaknandet från andlig död till andligt liv:

Jag säger er sanningen: Det kommer en tid, och den är redan här, när de döda ska höra Guds Sons röst, och de som hör den ska få liv.

Den här kontrasten mellan död och liv beskriver också Paulus i Ef 2:1:

Också er har Gud gjort levande, ni som var döda genom era överträdelser och synder.

De som var döda hade fått liv. De hade börjat tro och därmed hade de fått liv. De var döda från början, för alla människor är av naturen döda i andlig mening, alltså bortvända från Gud. Men Gud, Den Helige Ande, är den som uppväcker tron och gör levande.

Jesus svarade en gång en kvinna som prisade hans mor salig (Luk 11:28):

Säg hellre: Saliga är de som lyssnar till Guds ord och bevarar det.

Jesus inskräper flera gånger i sitt avskedstal hur viktigt det är att bevara Guds ord, dvs hålla fast vid Guds ord.

Joh 14:21:

Den som har mina bud och håller fast vid dem är den som älskar mig.

Joh 14:23f:

Om någon älskar mig, håller han fast vid mitt ord. Och min Far ska älska honom, och vi ska komma till honom och ta vår boning hos honom. 24 Den som inte älskar mig håller inte fast vid mina ord. Ordet som ni hör är inte mitt, det kommer från Fadern som har sänt mig.

Men det inte automatiskt likhetstecken mellan att bevara Guds ord och hålla buden. Om vi bevarar Guds ord vill vi hålla buden. Men fariseerna ville också hålla buden. De trodde att deras liv fanns i laglydnaden. Ändå förkastades de, för de förtröstade på sig själva. De hade inte liv utan de var döda, djävulens barn.

Ingen av oss kan fullständigt hålla Guds bud. Alla våra försök är fläckade av vår onda natur, våra begärelser och vårt högmod. Det finns bara en som hållit alla Guds bud. Det var Jesus. Han stod emot djävulens frestelser, han kunde säga: Vem av er kan visa att jag skulle ha syndat?

Men ändå måste han dö. Han var den ende som verkligen levde, han som både bevarade Guds ord och levde efter det. Han måste dö i vårt ställe. Han måste ta på sig straffet för att vi har syndat och brutit Guds bud.

Men han som var oskyldig kunde inte behållas av döden. Han var skild från Gud på korset. Han ropade: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Och det var ett verkligt övergivande, inte bara en känsla av att Gud hade glömt honom. Han blev dödad också i det avseendet att hans gemenskap med sin Far var bruten. Det var vår synd som skilde honom från sin Far.

Men när han hade betalt allt, offrat sig själv och så visat att Gud var rättfärdig genom att

synden hade sonats till fulllo, då uppstod han ur sin grav. Då fick han åter den fulla gemenskapen med sin Far, som han hade haft av evighet men avstått från för en tid. Då kallade han sina lärjungar att föra ut det glada budskapet att var och en som tror på honom inte ska förgås utan ha evigt liv. Han visar oss i sitt Ord att det inte hänger på vår laglydnad om vi ska leva. Det hänger på Honom, som uppfyllt alla Guds bud i vårt ställe. Det är som Lina Sandell så fint beskriver i en sång (SH 180):

*Min rättfärdighet är Jesus,
han blev gjord till synd för mig.
Allting annat utom honom
är fördömligt uti sig.
Vad jag är och har ej gäller
inför Gud i minsta mån,
ty ett gott behag han finner
endast i sin käre Son.*

Därför, vänner, ta vara på den skatten som heter Guds ord! Bevara den som det dyraste du har, för där finns livet!

I den yttersta tiden som vi lever i har ondskan vuxit till mångfaldigt. Också i dag går en dödspatrull omkring för att försöka ta livet av Livsfursten och hans tjänare genom att slå sönder hans Ord. Ännu för något århundrade sedan satte man stort värde på Guds ord. Den som vågade ifrågasätta det blev föremål för kyrkans vrede och kunde straffas. I dag har Guds ord mist sin plats som rättesnöre i samhället. I stället förföljer man dem som bevarar Ordet och vill att det ännu ska vara vår ledstjärna. Det är ett klart tecken på att vi lever i de yttersta dagarna.

Men Jesus tröstar och gläder oss när vi vill stå fasta vid hans ord. Till dem som hånas och förföljs för Jesu namns skull säger han: "Hoppa av glädje!" Ni ska inte sörja fast det går med er som med er Mästare. För Livet kan ingen ta ifrån er, fast de skulle döda kroppen.

Vi får avsluta med Lina Sandells bön i samma sång:

*Må jag då, o Jesus, leva
endast av och genom dig,
alltid ledas av din Ande,
vandra på din viljas stig!
Må jag såsom helt förlorad,
svag och hjälplös uti mig*

*vara helt benådad, salig,
helt rättfärdig uti dig!*

Amen.